

No. 188

Prof. Dr J. Kymnell

AFGESCHREVEN:
T via S

1/2
bro. 20 Jan. Frankl
cc: M
DEA

1 februari 1957

Betreft: Het gesprek met de heer Spaak
op zaterdag.

Ik neem aan, dat het gesprek met de heer Spaak mede ten doel heeft hem onder de indruk te brengen van de ernstige bezorgdheid in ons land en bij de Regering over de ontwikkeling van de onderhandelingen met betrekking tot de Gemeenschappelijke Markt (en wellicht ook Euratom), en tevens ten doel heeft hem duidelijk te maken, dat de Nederlandse Regering niet onder alle omstandigheden steeds bereid zal zijn met name het Verdrag voor de Gemeenschappelijke Markt te aanvaarden. Dit Verdrag wordt immers steeds minder Europees en steeds sterker nationalistisch getint.

In dit verband zoudt U, naar het mij voorkomt, tevens op de twee onderstaande punten kunnen wijzen.

Ten eerste op de grote ongerustheid, waarvan alle geleidingen in het bedrijfsleven hebben blijk gegeven. Ik herinner U aan de rapporten, nota's en brieven van:

de Adviescommissie van de SER,
het Nederlands Verbond van Werkgevers,
het Centrale Orgaan voor de Economische
Betrekkingen met het Buitenland,
het Landbouwschap,
de Vereniging van Metaalindustrieën en
vele Kamers van Koophandel.

Ten tweede is deze ongerustheid gebaseerd op de twee meest kenmerkende aspecten van de Nederlandse economie, t.w.

1. de enorme afhankelijkheid van onze welvaart van de export. 300 jaar economische geschiedenis demonstreert zeer duidelijk dat, wanneer onze uitvoer stijgt, ons nationaal inkomen stijgt en omgekeerd. Gemiddeld gaat bijna 40% van onze nationale produktie naar het buitenland; dit is het één na hoogste cijfer in de hele wereld.
2. Onze export berust in wezen op veredeling. In de internationale economische verhoudingen zijn wij vrijwel uitsluitend veredelaar ("travailleurs à façon"). Ten behoeve van deze uitvoer moeten wij dus zo goedkoop mogelijke grondstoffen hebben en relatief lage lonen.

Uit deze twee factoren vloeit voort onze eis

- a. voor een laag buitentarief. Gemakshalve voeg ik de lijst van belangrijke posten, welke bij het SER-advies is gevoegd, hiaraan toe.

- b. -

- b. voor een redelijke zekerheid, dat onze landbouwafzet binnen de Gemeenschap niet wordt gefrustreerd door de autonome hantering van minimumprijzen etc., doch zich geleidelijk kan expanderen.
- c. voor een zeer grote voorzichtigheid met betrekking tot de harmonisatie der sociale lasten en arbeidsvoorwaarden, omdat hier het gevaar dreigt van loonsverhogingen welke niet worden opgevangen door een evenredige voorafgaande productiviteitsstijging.

Tegenover de voorstelling van de heer Spaak, dat wij lastig zijn, zoudt U onder meer kunnen stellen:

- 1. dat Frankrijk zo handig is geweest al zijn bijzondere eisen reeds in een zo vroeg mogelijk stadium ingewilligd te krijgen en
- 2. dat wij, kennelijk vergeefs, nog het langst vasthouden aan de Europese conceptie van het rapport Spaak;
- 3. dat de voor ons essentiële onderwerpen door het verloop van de onderhandelingen ongelukkigerwijs eerst op het allerlaatste ogenblik een definitieve regeling krijgen.

1-2-1957